Ч. 83 Неділя 14 (26) цьвітня 1896. Рік VI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Реформа виборча.

(Дальший хід дебати на засіданю Палати послів з дня 21 с. м.).

Християньскі суспільники.

По міністрі др. Ріттнері промавляв пос. бар. Діпавлі. Бесідникови не може зійти з дива оттака подія: Той сам парлямент, котрий задля реформи виборчої повалив два кабінети, той сам парлямент, що неприхильний теперішній реформі виборчій, той сам парлямент лагодить ся тепер ухвалити ту реформу виборчу. Всі партиї сеї Палати — каже бесідник — сполучають ся, щоби приняти проєкт реформи виборчої, бо ні одна партия не хотіла би признати другій якоїсь ліпшої. Сумно було би, коли-б велику справу загального права виборчого не можна було підперти иншими арґументами як лиш досить простими напастями. Консерватистів можна буде завсїгди позискати для здорового поступу і для правдивої свободи. Бесідник каже, що на єго думку дасть ся завести в будучности здорова реформа виборча лиш на основі орґанїзациї фахових спілок. Социяльно-демократичних засад не треба бояти ся, бо то самі утопії; але того треба бояти ся, щоби не сполучили ся всї економічно гноблені з політичними проводирями сеї партиї. Коли будемо стреміти до здійстненя тих великих релїгійних і суспільних гадок основних, тогди буде можна і в рамках сеї реформи виборчої щось здїлати.

Пос. Кальтенеґґер висказав обаву, що через сей проєкт возьме верх суспільно-демократичний вплив. Наслїдки були би тогди страшні. Спокій дома щезне, селянин перестане бути паном у власній хатї, бо паробок буде єму що хвиля нагадувати, що і він має право сказати своє слово. То буде бунтувати навіть і найспокійнїйшого паробка против господаря. Коли ще людий намовить ся, щоби они лїтом страйкували (не ставали до роботи), то нїякий господар того не видержить, чи дрібний господар, чи властитель більшої посїлости: Паробки не бажають права виборчого. (Пос. Кронаветтер: Вам же не потреба іти на вибори!) Они не будуть могли лишити ся дома. Я не можу під нїяким условєм голосувати за реформою виборчою, скоро параґраф о челяди позістане вичеркнений.

Пос. Ріхтер заявив іменем своєї партиї, що в першій лїнїї буде голосувати за загальним правом виборчим, в другій за проєктом правительства. Бесїдник промавляв також за реформою Палати панів і домагав ся, щоби она виходила з вибору фахових спілок.

Пос. Кронаветтер сказав, що пятном закона виборчого буде нещирість. Нинїшна Палата послів не єсть заступництвом інтересів лиш мошонки і посїлости, а то неморально. При 72 нових мандатах вважано на то, щоби їх хитромудро не великим коштом віддати у відповідні руки. Щоби суспільні демократи у Відни не дістали більше як хиба одного посла, зроблено з підгородь лиш один округ виборчий. Опісля перейшов бесїдник на поле релїгійне і доказував, що віра то річ приватна. Поляки не потребують так дуже чванити ся своєю вірою католицкою, бо їх королї були протестантами і стали католиками, аж коли засїли на польскім престолї. А ось там на долинї (в Болгариї) история з малим Борисом: як би цар був хотїв, щоби єго обрізали, то були би єго і обрізали.

Пос. Перич заявив іменем своїх дальматиньских товаришів, що для Хорватів ся реформа як і все, що ухвалює ся, має лиш провізоричне значінє. — Пос. Штайнер промавляв за загальним правом голосованя та домагав ся реформи Палати панів і Палат торговельних а сї послїдні назвав „виімковими хатками для вибракуваних людностию послів".

На тім перервано дебату.

*

Право товариств і зборів.

Опісля розпочалась дебата над пильним внесенєм пос. Романчука в справі заборонюваня віч і зборів приватних властями політичними в Галичинї. Бесїдник в довшій промові наводив всїлякі факти, однакож не подав імен, а то спонукало посла Пернерсторфера спитати: Хто заборонював? Ви повинні по імени назвати тих джентльменів. Тих Гольцінґерів та Гавлятів і тих „скі'в" треба цьвяшком прибити. Пос. Романчук: Староста в Тернополи називає ся Завадский. Пос. Романчук наводив відтак письмо якогось руского декана, в котрім той жалував ся на поступованє старости, казав, що селянї, котрі їздили в депутациї до Відня, називають в староствах „віденьскім зленьком", що кажуть їм: „Ідьте до цїсаря, нехай вам справу зробить" і т. д.

Президент мінїстрів яко управитель мінїстерства справ внутрішних, ґр. Баденї заявив, що насамперед треба вислухати і другу сто-

---

56)

БЕН ГУР.

ОПОВІДАНЄ З ЧАСІВ ХРИСТОВИХ.

ЛЮДВИКА ВОЛЛЄСА.

(Дальше.)

Глава трийцять і сема.

Першою особою, яка на другий день рано вийшла з міста зараз по отвореню овечої брами, була Амра. Вартові не розпитували єї, бо і день не наставав так правильно, як она виходила тою брамою що дня; они єї знали і гадали, що она чиясь служниця, а того було їм досить.

Від овечої брами взяла ся она дорогою в долину на всході. Темнозелені зубіча Оливної гори були вкриті білими наметами, під котрими мешкали ті, що приїхали на сьвята. Було ще так рано, що она не стрітила анї одного якогось чужого чоловіка. Ішла попри Ґетсеману, попри гроби коло того місця, де розходять ся дороги до Вифанії і до Сілоа, часто приставала; раз таки сїла собі, щоби відотхнути, але зараз знову встала і пустилась чим скорше дальше. Як би так скали при дорозї мали були уха, були би чули, як она щось шептала до себе; як би мали, були очи були би виділи, як она часто споглядала на гору по тамтім боцї і дуже нерада була з того, що так скоро розвиднїло ся; як би могли були говорити, були би певно сказали: Нашій знакомій чо'сь нинї дуже пильно; видко, ті, котрим она несе їсти, дуже зголоднїли.

Наконець коли дійшла до королївских гробів, ішла вже поволїйше, бо видко вже було страшне місто прокажених, котре стояло на полудневім кінци долини Гінном вздовж гори Читатель вже здогадає ся, що она ішла до своєї велительки, котрої печера, як знаємо, виходила в ту сторону як до керницї Ен-Роґель.

Хоч то було ще дуже рано, сидїла вже нещаслива перед входом своєї печери. Тирза ще спала. Недуга за три роки борзо і страшно розширила ся. Значчи як виглядає, она все заслонювала ся дуже густо, навіть Тирзї лиш рідко коли вільно було на ню подивити ся; але того дня сидїла она з відкритою головою, щоби надихати ся трохи сьвіжого воздуха, бо знала, що нїкого не буде десь близько коло неї, хто би міг єї перепудити ся. Ще не зовсїм було ясно, але все-таки на стільки, щоби можна побачити, як страшно недуга єї сточила. Єї біле як снїг волосе, тверде, спадало мов срібними нитками на груди і плечі, повіки, губи, ніс, лице недуга або сточила, або то була маса розпраненого тїла, шия була вкрита лускою. Одну руку як би не свою держала на одежи, нігтї на пальцях були повідпадали а чиколонки пальців вигризла була проказа аж до костий, місцями они були попухнені і гнили. По голові, шиї і руках можна було аж надто добре здогадати ся, яке було цїле тїло. Коли так було на ню дивити ся, то можна було легко зрозуміти, що така колись хороша вдовиця могла так довго утаїти, що ще жиє. А може хто спитає, чому она на силу не зробила конець своїм мукам? Закон то їй заказував! — Поганин би з того сьміяв ся, але не син Ізраїля; віруючий син Ізраїля розуміє яка тому причина.

Коли она так сидїла і думала, побачила нараз якусь жінку, що ішла до неї. Накрила собі чим борше голову і крикнула глухим голосом: Нечиста, нечиста! — Амра не вважаючи на ті слова прибігла до неї і припала їй до ніг. Так довго відтручувана любов бідної людини вибухла тепер з цїлою силою. З сльозами в очах і з виразом глубокого сочувства стала она цїлувати одіж своєї господинї, а та старала ся відопхнути єї від себе. Коли не могла того нїяк зробити, чекала, аж служниця трохи успокоїть ся.

— Що ти зробила, Амро? — відозвала ся она відтак до неї. — То ти так нас любиш, що не хочеш нас слухати? Ти вже пропавша і годї тобі тепер вертати назад до него — до твого велителя.

Амра станула на колїнах в поросї і плакала.

— Тепер вже й тебе закон обовязує, не вільно тобі вже вертати до Єрусалима. Що тепер стане ся з нами? Хто буде нам носити їсти? Ой недобра, Амро, недобра, ми тепер всї разом пропали!

— Змилуй ся наді мною! — благала Амра крізь сльози.

— Ти повинна була змилувати ся сама над собою, а тогди була би ти змилувала ся і над нами. Куди-ж нам тепер подїти ся? Ой,

рону. Пильне внесене можна лиш тогди ухвалити, коли правительство може щось вдїяти, або заняти становище. Що-до мериторичного то заявив мінїстер, що в 1896 р. не внесено нїякого рекурсу, а в 1895 р. лиш один, котрий остаточно трибунал державний признав неоправданим. Мінїстер вносив, щоби пильність внесеня відкинути. Промавляли ще посли: Леваковский і Пернерсторфер і остаточно внесене упало.

Перегляд полїтичний.

На вчерашнім засїданю Палати послів ухвалено арт. I. закона о реформі виборчій після проекту правительства і внесеня комісиї квалїфікованою більшостию (дві третини) голосів; за тим артикулом, постановляючим, що має бути 72 нових послів, голосувало 195, против 30 послів. Всї инші внесення упали. При голосованю клюб молодоческий роздїлив ся, бо посли Вашатий, Шіль, Шаманек і Рашин голосували против.

З Петербурга доносять, що Росия збільшила тепер дуже значно свої сили воєнні на всхідно-азийских водах. В Наґасакі в Японії стоїть тепер аж девять росийских кораблїв воєнних, до котрих тепер має прилучити ся ще шість нових. — Розійшлась чутка, що Росия припоручила правительству французскому, щоби оно розважнїйше поступало в справі єгипетскій і не покликувало ся на французско-росийский союз.

Новинки.

Львів дня 25 цьвітня 1896.

— **Радник двора** гр. Володимир Лось виїхав на люстрацию староства в Збаражи.

— **По причинї смерти Преосьв. єпископа дра Юліяна Пелеша** Видїл краєвий на вчерашнім засїданю рішив: 1) виелати іменем краю кондоленцийне письмо Капітулї перемиській (по руски і по польски); — 2) учасьть в похоронах возьмуть крім маршалка краєвого також делеґати Видїлу краєвого дра Савчак і др. Гошард; — 3) зложити вінець з відповідною написию (в обох язиках краєвих).

— **Ц. к. уряд почтовий** в Мариямполи буде від тепер називати ся „Мариямполь коло Галича“.

— **Бурмістром міста Станїслава** вибрано передвчера дра Артура Німгіна, дотеперішного заступника бурмістра.

— **Почетне горожаньство** надала рада міска в Вучачи на своїм засїданю з дня 20 с. м. бар. Блажовскому, презесови ради повітової і дрови Ів. Антоневичеви.

— **Буковиньска щаднича каса** роздавала на своїм головнім зборі з дня 21 с. м. запомоги. Між иншими дістали „Руский народний Дім“ 50 зр., греко-кат. парохія в Чернівцях на будову нової церкви 1000 зр. і греко-кат. парохія в Серетї 200 зр. Рішено також на заснованє пристановища для невилїчимих умислово хорих дарувати 20.000 зр.

— **Руска народна школа в Чернівцях.** Рускі народні товариства, головно „Руска Школа“, домагають ся вже від кількох лїт рускої народної школи в Чернівцях. Хоч здавало ся, що справа піде гладко, бо потреба такої школи є безперечна — в Чернівцях є більше як 500 руских хлопців в школах середмістя — і лїберальна рада міска має бути прихильна для справедливих жадань Русинів, то все таки справа загирила ся власне в тій радї міскій. Не помагали резолюциї, приняті одноголосно в буковиньскім соймі, не помагали заходи Русинів у батьків міста. Вкінци звернула ся „Руска Школа“ до кр. ради шкільної і та мала черновецкій радї міскій пригадати скоре полагодженє справи. До того ще бук. сойм на послїдній сесиї рішив одноголосно відповідну резолюцию. Отже — як довідує ся „Буковина“ — черновецка міска рада шкільна на своїм оногдашнім засїданю предложила міскій радї одноголоснє рішене: що з уваги на заснованє рускої ґімназиї в Чернівцях і з уваги на велике число руских дїтий в черновецких народних школах треба конечно ще в 1896 р. засновати чотири паралельні рускі кляси при народній школї на ул. Палати краєвої. Коли справа дійшла вже так далеко, то мабуть міска рада не буде єї проволїкати, і черновецкі Русини дочекають ся по довголїтних заходах власної рускої народної школи.

— **Дотепні злодії.** Петро Звардик і Сенько Подорожний замовили собі двох львівских гандлесів за Янівску рогачку, де мали їм продати сховані два кожухи. Гандлеси далу зараз знати аґентови поліциї Ґінсберґови, а той арештував обох злодіїв. Однако в слїдстві показало ся, що хитрі злодії, не маючи „роботи“ хотїли заманити жидів за рогачку і видирати від них завдатки на кожухи. Обох віддано до арешту.

— **Пригода з електричним трамваєм** лучила ся вчера пізним вечером у Львові в улици Коперника. Ту улицю тепер викладають камінєм і в кількох місцях полишено дїри, так що не тяжко о випадок. Отже вчера вечером сполошили ся конї якогось селянина і кинули ся на шини трамваю в хвили, коли над'їздив віз електричний. Ваґон поторощив на кусники селяньский віз а особи, що на нїм їхали, можуть лише машинїстї завдячити, що не утратили житя, бо ще вчас здержав ваґон.

— **Конокради** появили ся вчера в ночи в Бартатові коло Зимної Води і украли селянинови Антонови Кулошакови пару коний з возом мальованим на червоно вартости 100 зр.

Господарство, промисл і торговля.

Добрі ради.

Що то значить рахувати ся по господарски? Ішов жид до міста на сабаш, а що вже було пізно а до міста ще далеко, хотїв наймити собі фіру в селї і зайшов до якогось господаря. Господар каже: „Заплати 3 зр., то повезу“. Жид торгує ся, дає вже півтора риньского, але видить, що господар не хоче спустити і виходить з хати. Аж ось бачить

невірна служнице, гнїв божий досить тяжко нас покарав.

Тепер вийшла і Тирза, котру довга розмова пробудила, і станула у входї до печери. Аж перо не хоче описувати єї образу. В тій напів нагій, лускою вкритій, опухлій, майже слїпій людинї не був би нїхто здогадав ся образу дитинної повабности і чистоти, яким она колись була.

— Чи то Амра, мамо?

— Служниця хотїла лїзти і до неї.

— Стій Амро! — крикнула мати приказуючи. — Не важ ся єї дотулити, встань та іди, заким ще хтось від керницї тебе тут побачить! — Та нї, я забула ся, ти мусиш тепер вже лишити ся з нами та подїляти нашу недолю. Встань, кажу!

Амра підняла ся на колїна і зложивши руки, сказала:

— О добра господине, я не невірна — я не зла, я приношу вам добру вість!

— Від Юди? — спитала вдовиця цїкава знати.

— Я знаю чудотворного чоловіка, котрий має таку силу, що тебе вилічить. Він скаже лиш одно слово, а недужі стають здорові, навіть померших приводить назад до житя. Я прийшла, щоби вас до него завести.

— Бідна Амра! — відозвала ся Тирза милосердно.

— Нї, не бідна! — відповіла Амра, змірковавши по сих словах сумнїв; — як Бог на небі, так правду кажу. Прошу вас, ходіть зі мною, не тратьте часу. Він буде нинї рано іти гостинцем до міста. Дивіть ся, вже білий день, беріть та їжте і ходім!

Мати слухала цїкаво, видко, вже чула о тім чудотворнім чоловіцї, бо слава єго понеслась в найдальші закутини краю.

— Хто-ж він — спитала она.

— Якийсь Назаретянин.

— А хто-ж тобі о нїм розказував?

— Юда!

— Юда? Він же дома?

— Прийшов був сеї ночи.

Вдовиця подумала трохи а відтак сказала:

— Чи тебе Юда сюди післав?

— Нї, він гадає, що вас вже нема на сьвітї.

— Був раз пророк, що вилїчив якогось прокаженого — сказала мати задумана до доньки — але він мав силу від Бога. — А відтак звернула ся до Амри і спитала єї: Звідки-ж знає мій син, що той чоловік має таку силу?

— Він їздив разом з ним, чув як прокажені єго призивали, і видів, як они відходили від него здорові. Раз був то лиш один, иншим разом було їх аж десять разом. Він всїх їх поробив здоровими.

Вдовиця знову замовкла, рука їй дрожала, она розважала собі то, що чула і не сумнївала ся о правдї того, бо єї син був сьвідком того, але она старала ся поняти силу, якою міг би якийсь чоловік творити такі чудеса. Наконець сказала до Тирзи:

— То мусить бути месия! Пригадую собі той час, коли в Єрусалимі і по цїлій Юдеї пішла була чутка, що він народив ся. Мусить вже тепер бути мужчиною, таки так, то певно він! — сказала она до Амри; — підемо з тобою. Винеси нам воду, що там стоїть у збанку в печері, та дай нам їсти а відтак підемо.

При своїм занепокоєню борзо попоїли. Всї три женщини вибрали ся відтак в дорогу. Тирза ішла з таким самим довірєм як єї мати і Амра, лиш одна обава непокоїла єї. Після того, як казала Амра, ішов той чоловік з Вифтанії. Але звідтам ішли три дороги а радше стежки до Єрусалима: одна через Оливну гору, друга сподом попід ту гору а третя попри гору згіршеня. Они, що правда, були недалеко одна від другої, але все-таки на стілько далеко, що можна було розминути ся з Назаретянином на случай, коли-б він ішов якою иншою. На єї питанє пізнала мати зараз, що Амра не знає сторони по тамтім боцї Кідрона, та й не може сказати, котрою саме дорогою буде іти той, против котрого они ідуть. Також змірковала она зараз і то, що як Амра так і Тирза — одна в довголїтної навички в службі, друга з природної зависимости спускають ся на ню.

— Підемо насамперед до Вифтфаґи — сказала она до них. — Коли Бог на нас ласкав, то там довідаємо ся, куди нам іти.

Пустились в гори як до Тофита і до королївских огородів. Коли вийшли на гостинець, станули. — Я бою ся іти гостинцем, будемо держати ся боком; нинї сьвято і на гостинци буде богато людий; коли-ж підемо через гору згіршеня, обминемо їх.

Тирза лиш з трудом могла держати ся на ногах, коли-ж почула сю постанову, стратила таки вже зовсїм відвагу. — Гора стрімка, мамо — сказала она — і я туди не вийду.

— Зваж, що ідемо до житя і здоровля. Дивись дитинко, як красна настає днина! А онтам жінки, що ідуть до керницї, будуть на нас кидати камінєм, коли тут лишимо ся. Дужай ся та ходи!

Таким способом мати, що й сама чула не малий біль, піддавала донцї відваги. Амра підпирала єї. Доси она прокажених не дотикала ся; тепер же не зважала анї на наслїдки, анї на приказк своєї велительки, лиш взяла Тирзу попід руку і додавала їй охоти: Зіпри ся на мене, я ще сильна хоч стара. То вже недалеко. Так — тепер можемо іти.

Гора, на котру вийшли, була від камінія, запавших ся ям та розвалин дуже нерівна і прикра. Але коли наконець станули на самім вершку та побачили сьвятиню і єї присїнки та масивні білі вежі Сіона, то в матери відозвала ся знов охота до житя задля него самого.

— Дивись, Тирзо — сказала она — дивись на ті золоті плити на красній брамі! Чи пригадуєш собі, як то ми бувало ходили тою брамою? Як то буде красно, коли знову будемо могли туди ходити! А відтак — і наша батьківщина звідтам недалеко. Майже таки виджу наш дім. І Юда там буде та повитає нас.

Тепер стали сходити другим боком гори в долину. Хоч і як Амра Тирзу підпирала, дївчина все таки за кождим кроком стогнала, а иногді таки крикнула з болю. Коли станули при сподї гори, сили єї опустили і она упала на землю.

на приспі камінь від жорен і єму приходить щаслива гадка. „Продайте менї сей камінь“, — каже до господаря. А господареви не було єго потреба та й каже: „Дай риньского та й бери собі“. Торгують ся знову; господар спускає, жид накладає; дає вже 40 кр. „Дай 50 кр.“ — каже господар. — „Ну, нехай, дам — каже жид — але відвезїть менї камінь до хати“. — „Добре, відвезу“ — каже господар, рад, що збув ся непотрібного каменя і заробив 50 кр. Запрягає конї, кладе камінь на віз і везе єго до міста, а в додатку ще й жида. Оба зробили інтерес: господар продав камінь за 50 кр., а жид за 50 кр. заїхав до міста на сабаш, та ще й привіз собі камінь, з котрого зробив жорна. — Може се й небилиця, але она показує нам, як то наші люди не уміють рахувати ся. Як би той господар був порахував собі роботу кіньми, був би жид мусїв заплатити не лиш за камінь але й за саму їзду бодай яких 2 зр. А то так важна річ уміти рахувати ся по господарски, хоч і то правда, що то не так легко. От я хочу знати, кілько мене коштує робочий день парою коний. Що тут менї рахувати і як? — Насамперед треба порахувати весь **видаток** на конї за цїлий рік: 1) Стайня (від гроший за нову треба порахувати якийсь процент, н. пр. 2 зр., за єї зужитє; відтак процент на направу; дальше якусь провізию від теперішної вартости стайнї і асекурацию); — 2) конї (від їх вартости процент за зужитє, н. пр. 8 зр., і провізию); — 3) знаряди господарскі (зужитє і направа: коваль, стельмах, сїдельник, залїзо); — 3) підстїлка (вартість соломи за цїлий рік); — 4) паша (за цїлий рік або 365 днїв); — 5) материяли (сьвітло, смаровило, сіль); — 6) паробок (платня і харч); — 7) ветеринар (або коновал і лїки). — Припустїм, що весь той видаток виносить річно 815 зр. Тепер же треба порахувати **прихід** з самих коний (не з їх роботи), значить ся: гній (вартість гною за цїлий рік). Припустїм знову, що вартість гною есть 65 зр. Відоймім же від видатку 815 зр., прихід 65 зр., то покаже ся, що пара коний коштує на рік 750 зр. Виходить з того, що пара коний мусить дати на рік таку роботу, щоби она була варта 750 зр. Але конї не роблять день в день; припустїм, що они роблять в цїлім роцї лиш 250 днїв, то за той час мусять они дати роботу за 750 зр. Розложім ті гроші на 250 днїв, то припаде на один день по 3 зр. То значить: пара коний, котрої удержане коштує мене 750 зр., аж тогди менї виплатить ся, коли они дадуть менї на день роботи за 3 зр., або: день роботи парою коний варт у мене 3 зр. Аж по такім обчисленю можу добре знати, чи пара коний менї оплачує ся, чи нї. Отсе значить рахувати ся по господарски.

Огірки — то лїтна огородовина, дуже чутлива на студїнь, потребують тепла і длятого садить ся їх в першій половинї мая, або й ще пізнїйше, навіть в перших днях червня. Огірки потребують дуже ситного ґрунту, добре сьвіжим гноєм згноєного і одностайної вогкости. Зернята огіркові садить ся на три цалї від себе в рівцях на цаль глубоких, а зернята повинні бути бодай трилїтні. По засадженю треба їх пильно підливати і они зійдуть до 6 днїв. Хто садить огірки в більшій скількости, особливо на продаж, повинен дуже уважати на то, щоби мати всї огірки однакового рода, а не мішанину всїляких родів, бо мішані і не однаково смачні і не однаково квасять ся, а на торзї лихше платять ся. Коли огірки за густо зійдуть, то виймає ся декотрі осторожно враз з землею і пересаджує ся дальше. Підливати треба зрана а не вечером та й не за богато. Коли підростуть, треба їх обгорнути. На грядках, де мають садити ся огірки, треба садити боками таку огородовину, котру можна вже збирати, заким ще огірки розростуть ся, як н. пр. салату і ранну калярепу.

Плинний віск огородничий можна зробити так: До нового горшка дає ся 1 кільо жовтої сосновоі живицї розбитої на дрібні кусники і ставить ся єго на триніжку на припічку та розкладає ся під ним скипками дуже слабий огонь, не більший як поломінь лямпи нафтової. Живиця топить ся; при тім треба уважати, щоби она не за борзо топила ся, не робила великих баньок і не ішла в горшку дуже в гору, бо могла би збігти на огонь. Коли вже вся розтопить ся і стане рівно ясна, здоймає ся горнець і ставить ся на боцї, щоби живиця перестала кипіти. Тогди наливає ся до неї неспорна дві склянки міцного спірітусу. Зразу треба наливати лиш по кілька капель і заєдно мішати а відтак, коли маса не іде в гору, доливати чим раз більше. Зараз по тім коли все ще тепле, треба додати 2 або 4 повні ложки саджі з дерева, дуже мілко пересїяної, щоби живиця не зробила ся крупниста; одною рукою треба досипувати саджі, а другою заєдно і борзо мішати, щоби маса не збила ся в грудки. Домішувати пчільного воску, терпентини або лою не потреба. Можна домішати мілко пересїяного попелу з дерева, і віск гой буде мати барву подібну до кори, але від попелу може він легко стати крупнистим.

Салата з кульбаби. Кульбаба єсть то дуже звичайна ростина, що цвите з весни по огородах, на межах, берегами ровів і т. д.; цьвіт має жовтий в головках а коли віддвите, то головки стають круглі і білі як пух, їх називають декуди „жидівскими шапками“. Отже перші, жовтаво-білі листочки тої кульбаки дають дуже смачну салату. Делїкатні листочки вибирає ся, відриває ся від них зелені кінчики, полоче ся, приправляє ся з оцтом і оливою, дрібкою соли і перцю та подає ся як салату, але без всякої иншої домішки. У Франциї садять кульбабу навіть в огородах на салату.

Коли кого часто пече жга (згага), нехай возьме за кождий раз на конець ножа маґнезиї або двовуглекислої соди (можна дістати в аптицї за пару крейцарів) і попе водою. Причиною жги суть кваси, які творять ся в жолудку від дуже товстих страв, старого масла або старої солонини, від страв дуже квасних і т. д. По зажитю соди відобє ся зараз квасом і жга перестане палити.

Чистота і порядок дуже важна річ в житю і длятого треба до них привичаювати дїтий вже з маленького. Хоч би то й бідна сїльска дитина, нехай не ходить з заболоченими по колїна ногами, з замащеним лицем і руками. Дбала матїр нехай що тиждня скупає дитину в теплій водї. Кажіть дитинї хоч би й кілька разів на день мити ся. Від чистоти зависить здоровлє чоловіка. — Так само як до чистоти, треба призвичаювати дитину і до порядку. Кожду річ кажіть дитинї класти на своє місце; заставляйте єї що вечера складати разом і в одно місце свої забавочки і свою одїж. Особливо допильновуйте старших дїтий, що ходять до школи, щоби свої шкільні річи, книжки і зошити держали в як найбільшім порядку і нїчого не забували, коли виходять з дому до школи, або зі школи вертають домів.

Сьвітло лямп нафтових можна зробити яснїйшим і нафта не буде коптіти, коли до нафти додасть ся трохи соли, котра відбирає нафтї вогкість. Ще лїпше додати камфори або нафталїни. Пять ґрамів нафталїни, або по половинї камфори і соли домішаних до нафти, роблять то, що нафта не лиш яснїйше горить, але й менше єї виходить.

Плями з вапна на одежи можна вигубити міцним оцтом, лиш треба завчасу взяти ся до чищеня, коли ще вапно не дуже в'їло ся.

Чоботи і черевики зробити неперемакаючими можна в той спосіб, що розпускає ся кусень парафіни в бензинї на густо плинну масу і нею намащує ся шкіру. З бензиною треба дуже осторожно обходити ся і не робити з нею нїчого при огни або сьвітлї, бо она може легко запалити ся.

Скло можна пилувати звичайним пильником, коли єго намастить ся бензиною, в котрій розпущено подостатком камфори.

Чорна фарба до штампілїй. Бере ся 10 частий найлїпшої саджі лямпової (малярска фарба, звана в торговли по нїмецки Lampenruss), 4 арабскої ґуми, 4 ґлїцерини і 3 води та все то мішає ся разом.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Париж 25 цьвітня. Сенат ухвалив одноголосно кредит мадаґаскарский.

Рим 25 цьвітня. Постановлено, що Папу буде репрезентувати на коронациї царя нунций Алїярді.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий**

— Іди ти, мамо, з Амрою дальше! — сказала она слабим голосом. — Мене лишіть тут.

— Нї, моя Тирзо, а що-ж би менї з того, як би я подужала, а ти нї? Коли Юда спитає ся про тебе, а він певно спитає, що-ж би я єму сказала, як би я тут тебе лишила?

— Скажи єму, що я єго любила.

Мати нахилила ся до неї і споглядала доокола себе не знаючи, що почати. Вже хотїла дати всему спокій і здати ся на Бога, коли від всходу надійшов скорим ходом якийсь чоловік.

— Не трать надії, Тирзо! — сказала она; — он там іде хтось, що дасть нам звістку про Назаретянина.

Амра помогла Тирзї підняти ся і сїсти та підпирала єї. Той чоловік прийшов близше.

— Мамо, ти в своїй добротї забуваєш хто ми. Він буде від нас втїкати, буде нам клясти, а може й камінем на нас кидати.

— Побачимо! — Инакше не уміла мати сказати, бо знала добре, що жде таких людий як она.

На тім місци, де стояли нещасливі, була дорога так вузка як би стежка. Коли-б той незнакомий туди ішов, то мусїв би з ними зійти ся. Так і сталось ся. Коли вже був близько, кликнула мати до него: Нечисті, нечисті! — На їх диво, той чоловік ішов просто до них.

— Чого хочете? — спитав він, ставувши на кілька кроків від них.

— Видиш нас, стережи-ж ся! — відповіла мати з повагою.

— Жінко, я предтеча того, котрий таких, як ви, одним словом уздоровлює. Я не бою ся.

— Назаретянина?

— Месиї! — відповів він.

— Чи то правда, що він прийде нинї до міста?

— Він тепер як-раз у Вифтфазї.

— Куди-ж буде іти?

— Отсею дорогою!

— Она зложила руки і з вдячностию споглянула в небо.

— За кого-ж ти єго уважаєш?

— За сина божого! — відповіла она.

— То остань же ся тут, або радше, бо за ним іде богато людий, стань собі коло онтої білої скали під деревом. Коли буде переходити, то не забудь взивати єго. Він тебе учує! Я іду сповістити людий в містї і поза містом, що він іде, щоби они лагодили ся. Мир тобі і твоїм! — Він пішов дальше.

— Чи ти чула, Тирзо, чула ти? Назеретянин вже в дорозї — іде сею дорогою і вчує нас. Підойди ще трошки, дитинко, до онтої скали, то лиш крок!

Тирза зібравши сили взяла ся Амри за руку і встала. Вже хотїли іти, коли Амра сказала: Зайдіть, той чоловік вертає ся! — Они підождали на него.

— Жінко! — сказав він — сонце стане вже припікати, заким Назаретянин надійде, а що я в містї зможу покріпити ся, чим схочу, то я гадав, що вам треба буде води скорше, як менї. Возьміть собі і майте надію! Кличте єго, коли буде переходити.

Сказавши то подав їй тикву, повну води, яку подорожні звичайно носять з собою, а замість поставити єї на землю, подав єї таки їй в руку.

— Чи ти жид? — спитала она здивована.

— Я жид і ще більше, я ученик Христовий, котрий учить що дня словом і приміром того, що я зробив. Сьвіт знав вже давно слово любови, але доси єго не розумів. Ще раз желаю вам, оставайтесь в мирі і майте надію!

Він пішов дальше, а они пішли під скалу, котру він їм показав, а котра була на кілька кроків на право від дороги. Мати була певна того, що переходячи попри них будуть їх видїти і чути; посїдали собі в тїни, напили ся води і спочивали. Тирза незадовго заснула; мати і Амра мовчали, щоби єї не збудити.

(Дальше буде).

Правдива, мити ся даюча
фрацуска
маса підлогова

есть найлучшим і найдешевшим средством домовим до запущаня паркетів, підлог мягких лякерованих і повлечених іліnолеум. Сохне сейчас і дае без **щітки** веркальний полиск. На складі безбарвна, ясно-жовта, жовта, темно-жовта, червена і оріхова.

Ціна за пушку 1 зр. 60 кр., 85 кр. і 45 кр. Одинокий продуцент

Правдиве, если золотисто лякерована пушка мае на червонім поли повисшу марку охоронну.

Schneider & Comp.
Аідень V/2.

До набутя: у **Вольфа Чопа у Львові,** Тадея Шарфа, Владислав Брах в **Тарнові,** Гіполит Сковроньский в **Тернополи,** Теофіля Яблоньского в **Дрогобичи,** І. Костеркевича вдови в **Новім Санчи,** Лехицкого і Костеркевича в **Стрию,** Овіяса Айскера і Льва Букетиньского в **Самборі** Райм і Фрідріх, Друбнер Роман в **Кракові** і у всіх більших торговлях корінних, дроґуериях і складах фарб. 40

Бюро дневників і оголошень
Л. ПЛЬОНА
у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймае

абонамент на всі дневники

по цінах оригінальних.

Берненьскі
СУКНА

Материї модні
і РЕШТКИ.

Найдешевше жерело закунна найґустовнійших і найлучших фабрикатів.

Жадати належить

богатих колекций найновших материй весняних і літних, камґарнових, шевіотових і найлучшого льодену зі складу ц. к. уприв. фабрик товарів з найлучшої вовни і сукна виборового у

МОРИЦА ШВАРЦА
в Цвіттау (Берно.)

Всякі сукна уніформові для товариств. 51

І найменшу скількість висилае ся. Неподобаючий ся товар приймае ся назад. Взірці франко. Висилка за побранем.

Тисячні признаня.

Взірці на котрі нічого не замовляе ся, прошу звернути.

Склад насіня
М. Воліньского
і Т. Качиньского
у Львові

площа Марияцка ч. 3

поручае:

найсьвіжійші і найлучшого рода

Бураки пастевні по 18, 16 і 14 зр. за 50 кільо.

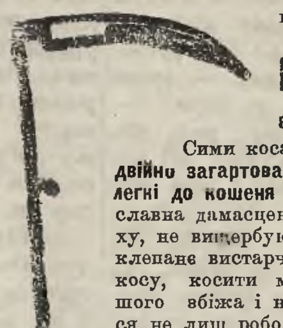
Мішанину трав по 35, 30 і 25 зр. за 50 кільо.

також **всякі инші насіня рільні, яринні, і цьвітні,** піддані під оцінку краевої Стациї Рільничо-ботанїчної в Дублянах. 49

Цінники на кожде жадане gratis і franco.

Е. ПАТРАХ в Стрию (в Галичинї)
давнїйше **Л. І. Патрах**

по смерти брата обіймивши торговлю полагоджую всї справи.

Коси з маркою сїчкарня
з англійскої срібної сталі (Silver-Steel)

Сими косами надзвичайно **легко косити. Они подвійно загартовані ріжуть остро, остають ся довго острими легкі до кошеня і такі гнучні,** як найлучша, на весь сьвіт славна дамасценьска сталь. Они перетинають зелїзну бляху, не вищербуючи ся і лиш дуже мало нищать ся. Одно клепане вистарчуе на кілька днїв. А виостривши раз таку косу, косити можна нею **20** до **150 кроків** і найгустїйшого збіжа і найтвердшої гірскої трави, чим ощадить ся не лиш робочий час, но і плата за кошене, і то о **чотири, пять** або **шість разів** в порівнаню з звичайними косами, які продають ся торговцями.

Кождому, хто купить мою косу, заручаю, що кожда коса буде зовсїм така, як тут описано. Єсли коса не буде так добре косити, як я обіцюю, то в противнім разї перемінюю косу 5—6 р.

Мої коси суть так за широкі, які потрібні в нашім краю і так за довгі, яких хто потребуе, і то по слїдуючій цїнї.

Довг. ціл. к.	62	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115 цтм.
Ціна 1 кос.	1·00	1·05	1·10	1·20	1·30	1·40	1·50	1·60	1·70	1·80	1·90	2·00 кр.
На 5 клґ. іде	14	13	11	10	9	8	8	7	6	6	5	5 кос

Марморовий камінь до остреня коси.

Довгота стм.	18	21	22	25	вкінци звичайні брусики мармор.
Ціна за штуку кр.	30	35	38	40	16 кр.

Бабка з молотком 1 злр. 20 кр.

Посилка найблизшою почтою лише **за готівку або послїплатою.**

При замовленю найменше 10 кіс приймае на себе половину посилки, а при замовленю 20 кіс цілу.

Бляти для ткачів по найдешевших цінах. 50

Бюро оголошень і дневників
приймае

ОГОЛОШЕНЯ
до всіх дневників

по цінах оригінальних.

До

Народної Часописи, Ґазети Львівскої, і Przeglą-dy

може лише се бюро анонси приймати.

С. Кельсен у Відни

поручае:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.— Збірники на воду. — Комплетні уряджена купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини
ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8

На жадане висилае ся катальоґи.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.